

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

UN VAUDEVILLE.

Tot estava preparat, lo teatro que havia de rebrela y el públic que ansiava aplaudirla. S'havia fet un abono bárbaro, y els revedors no cedien les localitats sino ab primas grossas? No s'parlava sino d'ella. Ja molt feya dias que l'seu retrato, exposat en los aparadors de vinticinch botigas y de altres tants fotògrafos, picava la curiositat dels transeunts y feya rotlio, lo que se'n diu rotlio.

Pollo coneix que s'havia fet fer un traje à la dernière per anarla a veure, ab l'esperansa de cridar l'atenció de aquella dona que tant cridava la de tot lo públic.

Los aficionats á las peteneras se llepavan los llabis no més que al pensar ab lo gust especial que forsolament ha de tenir aquell plat andalus, guisat á la moda francesa.

Y per aumentar encare l'espectació del públic, se deya si la Junta del Hospital..... res, lo de sempre, que no consentiria que una cama s'aixequés un dit més amunt que l'altra.

Ab tals antecedents calculin quina ansietat no hi hauria entre 'ls amateurs la nit del dissapte, en que ja tots se l'imaginaven camí de Barcelona, duent lo registre dels seus passos... Arribarà, deyan, entre onze y dotze; esmorsara... entre dues y tres de la tarde, ensaig... y al vespre joh salao!.. ¡la mar!!

** Illusions engañosas,
livianas como el placer!...**

Diumenje la notícia de que la Judic no havia arribat v'caure com una bomba, donant lloch als comentaris més estupendos.

Hi havia qui s'imaginava que tot allò era una comèdia; que la Judic havia arribat, pero que estava amagada ab l'intent de fersos gruar una estona, presentantse tot de un plegat y endurse'n una ovació epatant.

Hi havia qui creya de bona fé qu'estava malalta. Y no faltava tampoch algun maliciós, algun de aquells tipus que ho saben tot, que assegurava que l'hermosa artista enamorada perdudament de 'n Mazzantini y sense recordarse de Barcelona ni dels barcelonins, se'n havia anat a trobar a aquell famós torero, per ajonellarseli als pèus y dirli parodian a la D. Inés del Tenorio:

Don Luis, D. Luis yo lo imploro
á vuestras plantas, llorando....
Matadme de una aguantando,
ó amadme por que os adoro!

Fòs per lo que fòs lo cert es que la Judic v'ca fer campana.

Al arribar á Zaragoza, v'dir: «D' aquí no passo» y talment, com si se l'hi haguès encomanat la tussuneria aragonesa, ab la mateixa facilitat ab que ván encomanàrseli avants las peteneras andaluzas, no v'passar d'allí... es a dir, sí, v'passar; pero per anar-se'n a Fransa.

Ja durant lo viatge, segons dos individuos un d'ells advocat de Barcelona, que anavan en lo mateix wagó, havia tingut no s'è quinas disputas ab son empressari... y fins s' havia desmayat y tot.

—Vostès acreditaran qu'està malalta? v'preguntarlos l'empressari, un tal Mr. Schürmann, encarregat de toca'l bombo, durant lo viatge de l'artista.

—Dispensi, li v'han respondre; nosaltres no som metjies.

Poch temps després la Judic, havent conferenciat novament ab l'empressari, entrava en lo departament de aquells dos individuos y queya desmayada.

—No veuhem? exclamava en Schürmann.

Y un dels passatgers encare, que no fòs metje, anava a aprofitar l'oportunitat de polsarla. Pendre'l pòls a una dona guapa, sempre es una ganga. Pero la Judic, desmayada y tot, v'enretirà'l bràs y v' tornà en si.

Resultat que aquells dos passatgers, v'an exclamar:

—No es estrany que l'aplaudeixin. ¡Y qué b'fá la comèdia aquesta senyoral!

Un cop á Zaragoza v'v'urela dreta sobre l'andén tirant petons al resto de la companyia, mentres lo tren se'n venia cap á Barcelona.

No entenç, ni m'importa averiguar la causa de que la Judic no haja vingut. Que haguessen acabat o no 'ls seus compromisos ab en Schürmann; que las funcions que aquest tenia compromeses ab Barcelona, las hi haguessen fetes fer á Lisboa com afirmaren alguns; que ella no haja vingut per la poderosa raho de *je ne veux pas*, es cosa que no m'importa.

Lo que no entenç es quina necessitat tenia 'l tal Schürmann de venirse'n aquí ab lo resto de la companyia y 'ls equipatges.... si b'fá que tampoch s'explica perque las papallones se'n v'han á donar voltas alrededor de la llum que 'ls ha de cremar las alas.

¡Ah! Si haguess pogut imaginar que al baixar del tren lo detindrián, de segur que f'com la Judic, se queda á Zaragoza, y de allí á caseta.

Y are, mentres lò duhen á la presó, dos paraules sobre 'l gobernador de la província, que telegrafia tot seguit als gobernadors de Pamplona y de Guipúzcoa, indicantlos que agafessin á la Judic y que la fessen conduhir á Barcelona.

Y dos paraules més, sobre 'l telegrama de 'n Romero Robledo manant que ningú s'atrevis á molestarla.

Lo gobernador empenyat en v'v'urela traballar y 'l ministre, per la sèva part, empenyat en que no havia

de véurela.... sens dupte perque no se li distraguès... joh y are en aquest temps que corren aquellas notícias sobre las intentonas de 'n Ruiz Zorrilla.

No caldría sino que 'ls gobernadors s'embabiequesin, devant de una artista, mentres á espalles sèvas... ¡Ay Dèu nos en guard!

De totes maneras, per are qui paga la festa, apart de l'empresa del *Principal*, que ha vist espatllàrseli un bon negoci, es en Schürmann, que 's troba á la presó, á disposició del Jusgat, ab motiu, segons diuhen, de una lletra anticipo que se l'hi havia entregat y qu'ell á l' hora en que escribim aquestes ratllas, no havia trobat medi de tornarla.

Qui li havia de dir que al arribar trobaria estada franca á la casa gran, ell, tot un *comendatour* de no s'è quantas ordres; ell que té tant bonas relacions per tot arreu; ell, que 's telegrafia ab en Romero Robledo; ell, que juga ab los primers periódichs de Paris, com ab un joch de bitllas.... Ja sentiréu lo que dirà *Le Figaro* et *le Gil Blas*, et *Le Gaulois*, et *L'Évenement*, et *Le Clairón*, et *Le Rappel*, etc. etc. etc. etc....

—Si, si, tot lo que vulga; pero de moment ja 'l tenen engabiat y vaji alerta, no s'acosti pas á la reixa, que á las presons d'Espanya, 'ls centinellas tiran tiros contra 'ls presos massa curiosos.

Quin serà 'l desenllás de aquest *vauville*, ho ignoro encare.

La soluciò de la part criminal depen, segons sembla, de la devolució de aquella lletra-anticipo que li havia sigut entregada.

Després vindrà l'acciò civil, dat que siga cert que pèl cas de no poder cumplir lo pactat ab l'empresa del *Principal*, v'ha obligar a abonar una indemnisió de 15,000 franchs, ó sigan 750 lliisos.

Set cents cinquanta *lliisos* per un sol *Miquel* de la Judic. Quants rectors si poguessen arreplegarlos organisarian tot seguit la gran confraria de Sant Lluís Gonsaga!

P. DEL O.

LO BALCÓ DE CASA.

De balcò tant bonich y escayent com lo de casa, es-tich més que seguir que no se'n trobaria un altre en cap part del mon. Y aixó no ho dich per donarme llustre, qu' es cosa que may m'ha agrat; pero ho repeiteixo: de balcò com lo de casa no n'hi ha cap més.

Figuirinse un tercer pis, en lo que hi vivim desde que 'ns v'vam casar la Rosa y jo y en lo que acabarem los dies si á Dèu plau.

Jo volia un quart pis per estar més elevat y poder

esbargar la vista sense que rés m' ho impedis. Pero lo que passa; la dona las vā pegar qu' era massa alt, que fóra *rebaixarnos* massa y que no li vindria de quatre pessetas. ¡Cosas de donas!

Ja poden pensar que vaig voler donarli aquest gust y—no t' enfadis, prenda—vaig dir—que per tant poca cosa no val la pena que deixis aquesta rialleta que t' escau tant bē.

Y, de la noche á la mañana, vā ser lo pis llogat ab contento de tots dos: d' ella, porque veja lograts los sèus desitjos, y de mi porque l' havia complascuda.

Anzia, desseguida vinga portarhi l' parament, la nostra pobresa; pero com aquell, pobrets y alegrats.

Nos vām casar y puch bēn dir que no 's vā estolviar res; ey, per lo que pertoca al nostre estament. Tot se vā vessar. Jo sempre ho deya: es un cop á la vida y vull fè l' grande.

Lo primer que vaig procurar, al llogar lo pis, vā ser que hi hagués un bon balcò, bonich y rialler, que ha sigut sempre le primera qüalitat que he buscatal pendre casa. No me 'n puch queixar.

Lo nostre niu, que 'n dich jo, reuneix totas las condicions que desitjava. Tè davants y darreras, es clar y espayós y en fi es un pis que ja 'm vā robá l' cor al primer cop de vista. Vam venirhi á viure per las bombas d' Espartero. Desde llavors que hi som, sense que may haguém pensat deixarlo per res.

Per la primera cosa que 'm vaig basqueixar, vā ser per arreglar y embellir lo balcò. Vaig enquistirhi uns quants testos ab un parell de clavellinas, un roser, una maria-luisa, una aufabrega y algunas altres flors totas bonicas y flairosas.

Estich tant gelós del mèu balcò, que desgraciat de qui me l' desalabi.

Mès d' una vegada he tingut qüestions perque sempre hi ha gent que, no entenen en res, volen pegar la cullerada en tot.—¿Qué sab vosté?—l' hi dich al vehi del pis de sota que sempre 'm busca bronquina—si en tota sa vida ha sabut, ni sab que es tenir gust. ¡Vaja que ja es massa gran per barallarse y no li escau ¿que no se l' vēu vosté l' seu balcò, que fà llàstima de tant desmantelat? Y no hi ha mès. Nos hem de ficar á dins perque ni un ni altre podem callar.

Mès m' estimo jo l' mèu balconet que qualsevol altra pessa del pis, valdament la sala de la que tant cofoya n' està la dona.

Es tant bonich, tant buñò, tant alegre, vaja, no n' hi ha cap mès. A la primavera sobre tot, ja no 's pot demanar mès enllà en quant à boniquesa y alegría.

Jo plego á las sis, y l' temps ja 'm triga per ser á casa. En arribant, desseguida 'm trech lo jech, agafó una cadira, m' assento al balcò, en ménegues de camisa y repenjantme als ferros de la barana, n' hi cargolo un de prim, saborejant tots los encisos y delicias que té per mi aquest tres d' edifici.

Ab aquella cortina blanca com un glop de llet, subjecta ab una beta perque no voley massa, ab los testos recompartits al entorn mèu omplintme de tota lley d' olors y essencias, com si m' incensessin...

Totas aquestas olors, tapantme l's sentits, me transportan á altres paissos y 'm fan concebir bens y alegrías deseoneguts.

Aixis, donchs, sota aquella cortina blanca que 'm fà de dossier, ab aquelles flors airoses y esbeltes que son lo mèu goig y l's reflets del canari que penjo al mitjà de la sala, que ab sa vēu bonica y aguda encare 'n té de sobrera de la que podem escoltar la dona y jo (això que no 'ns cansariam mai de sentirlo), passo un parell d' horas cada dia, que sembla que m' elevi al cel.

Es la major de las alegrías que puga tenir.

En aquella hora baixa, aixis entre dos ilustres es una delicia pendre la fresca en tant poétich lloc, contemplant als que passan pel carrer, las collas de treballadors que plegan de la feyna alegres y bromejant, los noys que també ja han plegat d' estudi y s' entretenen jugant á balles, en fi, tota aquella munio de gent que passa confonentse los uns ab los altres y, per últim, quan ja es fosch, véure venir un home depressa, casi corrent, que vā omplintho tot de claror... es lo fanalet.

Al poch, la dona 'm crida per sopar.

Si pogués, fins la taula hi portaria al balcò, pero no pot ser: lo puesto no ho permet.

Cedint als crits que 'm fà la Rosa dihentme:—¿Encar no 'n tens prou? (en nom de Déu! m' assento á taula y ab quatre esgarapadas sopo.

—Ave Maria!—'m diu la dona, sembla que t' fiquis lo menjar ab un embut de tant depressa que t' ho empassas.

Es clar, com qu' ella, la pobra, no té dents, necesita per sopar un quart de jornal. Quan jo ja he acabat, ella tot just comensa.

Per això s' enfada y renyim cada dia. Pero jo, no hi ha remey, ab la caixalada á la boca ja torno á sè al balcò.

Hi cargolo un altre cigarret y fins á l' hora de anà al llit m' estich contemplant, embadalit, lo mateix avuy que l' primer dia, tot lo que en si tanca de bonich, alegre y distret.

—¿Cóm voldrias. l' hi dich de vegadas á la dona, cóm voldrias que jo deixés aquest balconet, aquest niu, si tot plegat té tanta boniquesa y tant atractiu, si

guarda tots los secrets de la mèva vida, fins los mès tendres y amorosos, que jo he anat confiant á cada una de las bellesas qu' enclou lo lloc ahont disfruto mès: lo balcò de casa?

BONIFACI MALCARAT.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Si es cert que la Judic y l' seu empessari Schürmann tot sovint se barallavan, no haurà rigut poch la graciosa artista al saber que al arribar a Barcelona, vā engabiarlo!

Pero deixém aquest assumpt que ja l' tractem ab mès espay en un altre lloc y anem á veure quinas son las novedats de la setmana.

... *Tivoli: El Centenario ó la familia Fauvel*, tal es lo titol de un drama de D'Ennery, interessant com tots los de aquest autor. Arreglat ab molt acert á l' escena espanyola per D. Eduard Vidal y Valenciano y posat ab molt esmero per la companyia de 'n Tutau, ha entussiasmat al públic. Lo Sr. Tutau especialment, que fà un vell de cent anys, vā ser cridat á l' escena un sens fi de vegadas. Ja tenen tela tallada en aquell teatro. Es una obra que ha petat de debò; una cusina-germana de *El registro de la policia* que, o molt m' enganyo o ha de figurar llach temps en los cartells.

... Dissapte, obligat per debors de companyerisme, vaig assistir á la representació del drama *Lo fill de la mort*, original dels Srs. Alsina y Clós y Benajes. Ab tot y que l' interpretació de aquesta obra, confiada a actors d' escassa talla, vā deixar moltissim que desitjar, no vaig arrepentirme de assistir á la representació de un drama, qu' entre mitj de molts y grans defectes, revela per part dels seus autors, joves encare, condicions no gens despreciables. L' assumpt de *Lo fill de la mort* es en realitat mès propi per una llegenda que per un drama; la estructura de l' obra té en general poca consistencia; lo desarrollo adoleix de falta de interés. Pero en cambi l' entussiasme y l' brio brillan en moltes escenes y en no pocas relacions, alguna de las quals com la de l' Andreu (Acte II.-Escena IV) es veraderament conmovedora. Aquesta producció qu' en absolut, presenta moltes imperfeccions, fillas de la inexperiencia, considerada com á primer fruit de dos joves escriptors, es digne d' aplauso y era digna, sobre tot, de una interpretació mès concienciosa.

... Per avuy divendres está anunciada l' apertura del Liceo. L' obra de la inauguració es *L' Africana*, y l' reparto no pot estar millor. Nos prometem, donchs, una solemnitat artística.

... Lo Principal obra demà ab una companyia dramática. Com que no coneix á molts dels noms que figuren en lo cartell, esperaré á veure que tal se portan, en l' advertencia de que tal farán, tal trobarán.

... A *Romea* s' ha estrenat una pessa *Remeys per forza*, que no hi tingut ocasió de veure, per la senzilla raho de que un hom no pot ser per tot.—l' barítono Pelz ha tingut una ovació ab la *Lenda de Chamounix*. —Y per acabar los germans Politti que han debutat al *Circo ecuestre*, son la mata en los exercicis de sombreros.

Desgraciadament aquest exercici es ja molt gastat, deya un espectador.

Y donchs ¿qué voldria vosté? ¿Qué 's tiressin los caps?

N. N. N.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Lo critich francés Villemain era geperut. Un senyor que tenia una espalda mès alta que l' altra tractava de halgarlo y un dia vā dirli:

—Nosaltres, los geperuts, tenim molt ingenio.

Villemain vā mirar-se'l de cap á péus, dihentli:

—¿Qué vol dir «nosaltres los geperuts»? ¿Qué no vēu que vosté no n' es?

—Y donchs que soch?

—Un home estrafet.

Jeroni Napoleon, pretendent al trono de Fransa, en la guerra de Crimea, no vā poder ferhi mès: vā embrutar-se als pantalons, quedantli desde aquella feta una fama notable d' home valent.

Al morirse l' seu pare s' emprenyava en ficarse al quart per veure'l per última vegada.

—No turbé son repòs, l' hi deya l' doctor Bayer, que cuidava al malalt: ademès que l' vostre pare ja no està en estat de coneixre á ningú.

Lo principe Jeroni no vā volerse convence y vā fiscarse al quart.

—Hola, vā dir lo malalt ab véu tremolosa gets tú valent?

—Ja ho veyeu, monsenyor, com es cert lo que 'us deya: no 'us ha coneugut.

Quan Carlos I vā enterrarse en lo monestir de Yuste, seguia las prescripcions de la regla ab tota exactitud. Un dia vā tocarli l' torn de despertar als frares y vā sotregar de tal manera á un pobre novici que dormia molt fort, que aquest mitj enfadat vā dirli:

—Encare no 'n teniu prou de haver sotregat al mon, que are veniu aquí á sotregar á las personas que s' han retirat d' ell?

LO CANT DEL MAL CASAT.

«Malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Lector, la mèva senyora
vā portarme molts dinès:
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Era jove y juganera,
molt guapeta y riatllera
com un nap bēn encunyat;
era rica y bēn formada,
vā pega una reliscada
y res mès... ja hi soch casat.

Sa boqueta seductora
dolsa com llavors no 'u es;
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Per dir mentidas es llesta,
quan preguntó no contesta,
si contesta ho fà grunyint;
y si dich que no m' agrada
véurela tant enfadada,
me la fà molt mès sovint.

A sos crits posar demora,
ja 'us dich jo qu' es per demés;
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Tinch quixalla, tinch la vella;
y per postres, tinch á n' ella
que 'm dóna fatichs molt grans;
sent gandulassa y coqueta
tinch de seguirli la beta
y allargarli bē 'ls tirans.

Ella es duanya y gran senyora,
puig que vā portá 'ls dinès;
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Si retiro tart, la sogra
ab sos crits desseguit logra
ferme perdre la raho;
y al enterar-se'n la dona....
ja estém bē!... l' hem feta bona!

l' endemà no hi ha pingó.
Ay moneda trincadora,
puch dir que m' has bēn ull-prés!

«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Surta passeig tota sola,
plena de gracia y tabola
deixant la canalla ab mi;
y quan hont vā li pregunto
diu, que surt per un assumpt
que á n' á mi no me l' pot di.

Jo no sé si m' es traydora,
per crech que no fà l' pés;
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Se m' apura la paciencia,
y al demanarli ab decencia
senzillas explicacions,
respon tota descarada;
—«Noy jo faig lo que m' agrada,
¿qui va portá 'ls diners?...
y si no t' agrada fora!
mano jo; ja ho tēns entès:»
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Ni un calè porto á l' ermilla;
fins per una paquetilla
tinch de demanarli rals;
y com no vol que jo fumi,
prefereix qu' així 'm consumi
plè d' aburriments y mals.

Tot cantant la pecadora
visch aburrit; no fent res!
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

Aixis, la vida ja 'm cansa:
sols me resta una esperança
que afalaga lo meu cor;
yes, la que quan ella mori,
puch heredar del casori
tranquilat, vida y or.

Y á la gent murmuradora
diria si tal passés;
vaig casarm' per l' interès.
«malehida siga l' hora,
ja no 'm casaré may mès.»

FREDERICH OLIVÉ.

ESQUELLOTS.

Quina ganga dirá l' amo del restaurant de Port Bou, mentren donarà ordres de comprar totas las patatas podridas que 's trobin y tot lo bacallá averiat que hi haja en los magatzéms.

Perque ja deuen saber que 'l cólera 's rebifa, que á Paris, nada menos que á Paris, s' han presentat alguns cassos y qu' en Romero Robledo—això si, després de telegrafiar y d' escriure als amichs més intims perque s' acuytin á tornar—ha manat reorganisar los lassarets, restablir los cordons, y pendre totas aquellas mides que l' istiu passat ván immortalisarlo.

Y ja tenim al Dr. Lucientes, després de fregarse 'cos ab polvos de llumanera, per ser més *lluhent* que may, camí de Port-Bou, ab las butxacas bén forradadas.

Y ja tenim al restaurateur Mr. Joseph, sense cabre á la pell, al pensar que avants de Nadal, y sense pendre bitllet, tornará á treure la grossa.

Y aquí á Barcelona ja tenim també 'ls aliments que tornan á pujar y en especial las gallinas, que volant per amunt, que la majoria del veynat las pert de vista.

Aixís, dochs, ja cal que 's preparin.

Perque encare que no es fácil que vinga 'l cólera, tindrém una cosa pitjor: la miseria y la paralisiació.

La Diputació provincial ha nombrat ja 'ls individuos que han de formar part de las comissions de aquell cos. Y no saben ahont han collocat al petit Tort y Martorell?

Nada menos que en la comissió encarregada d' estudiar y formular lo projecte de una Exposició general de Bellas Arts y d' arts aplicadas á l' industria.

Francament, no han estat prou acertats.

A n' en Tort y Martorell havian de collocar-lo bé en la comissió de la filoxera, per lo que té de nano, ó bé en l' inspecció de mossos de la Escuadra perque després de tot, resulta ser lo diputat de més talla de la majoria.

Procedent de Paris, ha arribat á Barcelona D. Manuel Giró, distingit compositor.

Se conta—aixís ho diu un periódich—que 'l Sr. Giró va compondre un *Pater* que va cantarse en uns funerals que 's feyan en una iglesia de Paris, provocant aquesta composició un entusiasme tant immens, que 's fiels en massa, sense recordarse de qu' eran á l' iglesia, ván rompre en una salva d' aplausos.

Tothom estava fora de si, menos lo capellá que oficiava 'l qual va enfadarse de tal manera que va perdre l' *oremus*.

Sempre es una ganga contar un país tant aixerit y de tant mérit.

Quan me mori li demanaré que 'm compongui alguna cosa, y que m' ho cantin de cos present.

Si es tant bo com diuhen, prometo alsarme de la caixa y cridá:—Que salga el autor!

Vaja aquells que diuhen que nosaltres insultem sempre als capellans, lleixin l' últim número del *Bram de la patria*, redactat, segons tinch entés, per personas que cada demàt diuhen missa, las quals dirigintse á un colega seu, lo Reverent Pare Llanas, li diuhen lo següent:

'Té present, ó té memoria
o sois un mimí recort
de haverll aixafat en broma
en son clatell algun ou?
Recorda si quan matavan
lo tossino, (vulgo porch)
ne feyan tot bullifarras
o 'n feyan bises de tot?
Ha reparat en la teula
si hi té algun forat molt grós
y si 's sent caure goteras

al cervell, sempre que plou?
Del contrari li asseguro
que m' hi quedaré tot sol;
y antes que perdre la fama
trauré lo Sant Cristo grós
pues soch capas, si m' apura,
(tinguis dret y agafis fort)
de dir net que 'l meu client
té cama per nà a Sant Boy.

Tinch entés que 'l *Bram de la Patria* 's publica, previa la revisió de l' autoritat eclesiástica ó com si diguèssem, del *Ordinari*. Ja 's coneix, á fe de dell.

Y fins suposo que aprenentse de cor y recitant ab devoció 'ls versos que deixo transcrits, se guanyan quaranta dies de indulgència per cada sílaba.

A pesar de lo que diuhèn del cólera, 'ls de Paris estan en vias de celebrar un concurs sumament original. Se tracta de una exposició de donas guapas.

Totas las donas que aspirin al premi consistent en un rich aderes de brillants hauran d' enviar un retrato fotogràfic y la partida de batisme.

Las fotografias serán exposadas y tots los concurrents á l' exposició tindrán dret de emitir un vot en favor de la dona que considerin més hermosa.

Aquí 'ls apuros no serán pas pèl jurat encarregat de l' escrutini dels vots, sino per algun émul del *Joven Telémaco*, que més d' un n' hi haurá, que diga:

Me gustan todas-me gustan todas
me gustan todas-en general.

Ja no es per en Pí y Margall per qui reservan una de las dugas plassas d' académich qu' están vacants. Don Francisco Pi y Margall val massa per ser académich.

Las personas designadas son: un tal Pare Mir, jesuita, que al seu convent lo coneixen y 'l jermá de 'n Pidal.

Lo Pare Mir ha escrit un' obra, que ja en lo títol posa *Harmonia per Armonia*. Naturalment, sent capellá es aficionat á las *hachas*.

En quānt al Marqués de Pidal, no ha escrit més que cartipassos quant anava á estudi y cartas als amichs desde que ha sigut gran.

De manera que segons com se mira mereix també la plassa de académich, si no per lo que ha fet en favor de la llengua, pèl mal que ha deixat de causarli.

Y pensar que fins hi havia hagut un editor de música que havia publicat una polka-mazurka per piano, titulada *Ana Judic*.

De segur que si hagués pogut preveure lo que havia de succehir l' obra en qüestió s' hauria titolat *El mico*. Y en lloch de una polka-mazurca, hauria sigut un galop.

Los sabis acaban de descobrir que fins en la moneda s' hi crean certs paràssits microscòpics que poden propagar les epidemias.

Per lo tant ja ho saben: llensin tots los quartos que tingan á la butxaca, llénsinlos desseguida.

Y 'ls sabis s' abaixaran á recullirlos.

Han vist ja 'ls projectes que corren pels diaris per la celebració de las firas y festas de Desembre? Mirin que n' hi ha de cosas!...

Pero....

«No haventhi un quarto en caixa
ja vindrá l' oncle Paco ab la rebaixa.»

Aquest dia á la Rambla.

—Tú gno sents quina olor de pólvora?

—Y está clar gno has de sentir olor de pólvora? ¿Qué no reparas qu' en Tort y Martorell passa per l' altre acera?

Distincions:

—¿Sabrias dirme quina diferencia hi ha entre una desgracia y un accident?

—Es molt senzill: supósat que surtim á passeig tú, jo y la sogra, per la vora del mar. La sogra s' entrebaixa, rellisca y cau á l' ayuga: ja tenim un accident. Pero tú, sense més ni més, te tires al mar....

—Ah, ja entench, me tiro al mar y m' ofego.

—No: te tires al mar y m' tréus á la sogra sana y salva: aquí tens una desgracia, una gran desgracia.

La gent que vá á la Bolsa 's divideixen en jugadors y especuladors.

Los especuladors son los que guayan.

Los jugadors son los que perden.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

En lo poble de Total
no fà gayre vaig estar
y per cert me vá agradar
per serne tant liberal:
observantne molt gojós
que la gent tota del poble
continua sent tant noble
no tenint prima de dos.
Com no han sigut de la hu tres
partida que tots detestan,
entusiasmats manifestan
serne enemichs ab excés.

V. V. TARRAGONA.

II.

Lo germá de la Total
ab una dos-hu abrigat
ha donat un bossi de hu
al segon de ca 'n Bernat.

PESSETA FULA.

MUDANSA.

Donya Tot se vá enfadar
per una tot que tenia
á sobre l' escribania
que ab tot li vaig embrutar.

PEPET DOMENECH.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9.—Nom d' home.
1	2	3	7	2	8	9.—Id.		
4	2	8	2	3	7.—Un auzell.			
3	2	1	9	8.—Nom d' home.				
4	2	3	5.—Lo que tothom té.					
3	2	6.—Una moneda.						
3	5.—Una solfa.							
3	—U. a lletra.							

TRES MORTS-VIUS DE REUS.

TERS DE PARAULAS.

Primera ratlla horisontal y vertical: un objecte de fusta.—Segona: en los auells.—Tercera: genero de poesia.

J. R.

TRENCA-CLOSCAS.

D. LLUIS TE OR.

Formar ab aquestes lletres lo nom de una població catalana.

Mox.

CONVERSA.

—Ahont vás tant cremat?

—A rondà pèl Parque que tinch cita donada á un amich de...

—D' ahont?

—Entre tú y jo ho havém dit.

UN CALDERÍ.

GEROGLIFICH.

AB

III III

AB

III

INI

A

NAS DE PUNTA INGLESA.

SOPUCHONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Ra-mo-na.

2. ID. 2.—A-ti-nas.

3. SINONIMIA—Sans.

4. CONVERSA.—Anita.

5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Carme.

6. TRENCA-CAPS.—San Petersburgo.

7. TERS DE SÍLABAS. TRAS PUN TI

PUN TE RA

TI RA PEU

8. GEROGLIFICH.—Tres per sis divuit.

LO DEU DEL SIGLE

PER

C. GUMA.

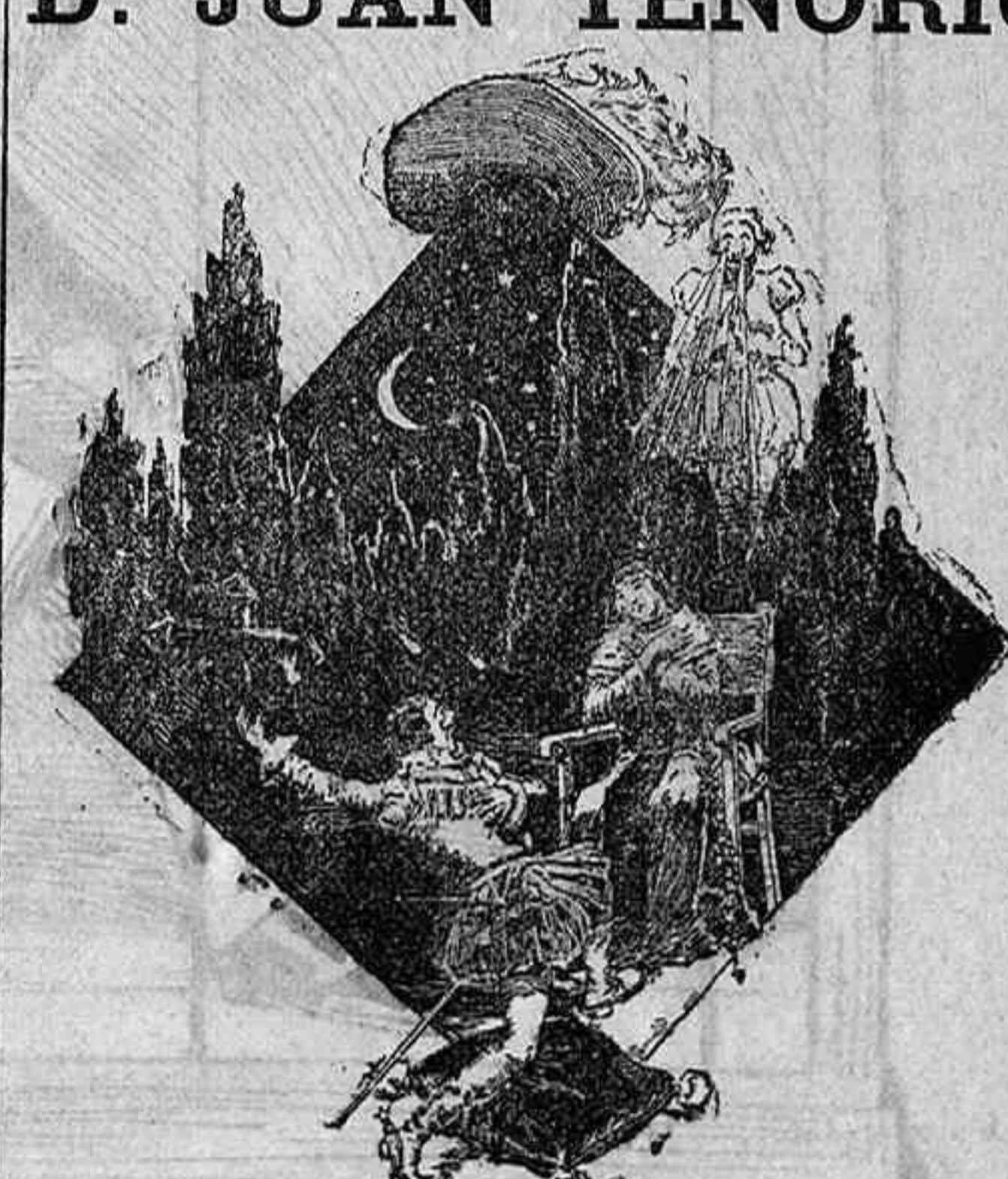
Animada pintura de la poderosa influencia que l' or té en los nostres días, y recepta in/itable per ferse ric. Vistoso filosófich-social en vers.—2.ª edició.—Un tomet en quart de 32 planas, ab dibuixos d' en Moliné, 2 rals.

OBRA NOVA, per SANALL Y SERRA.

EN JOANET Y EN LLUISET

PARODIA DE

D. JUAN TENORIO

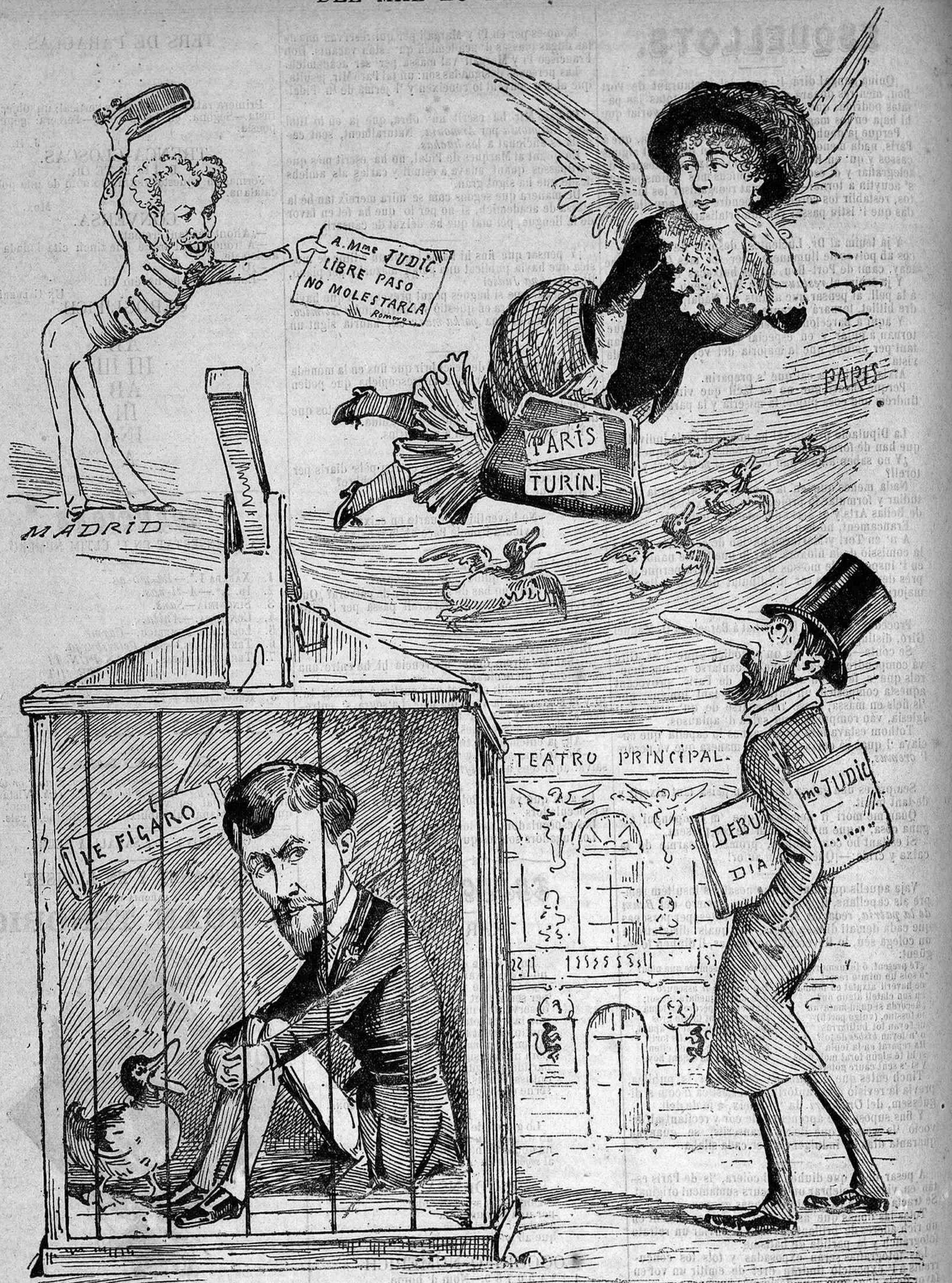
ab dibuixos d' en Gomez Soler. Un tomet en quart de 32 planas, 2 rals.

Aquestas obres se venen en totes las llibreries, kioscos y corresponials de La CAMPANA.

Los pedides á la llibreria de Lopez, Rambla del Cen-0, 20, Barcelona.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.

DEL MAL LO MENOS.

—Calmi, D. Albert, la rabia,
no renegui de sa estrella,
que si li ha volat l' aucella,
tè l' aucell dintre la gibia.